

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zast. Mgr. et Mgr. Simonou Pavlicovou, advokátkou, se sídlem 8. pěšího pluku 2380, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj**, **Katastrální pracoviště Frýdek-Místek,** se sídlem T. G. Masaryka 453, Frýdek-Místek, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 9. 2017, č. j. 22 A 58/2017 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobkyně se u Krajského soudu v Ostravě domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřovala v tom, že žalovaný na základě jejího podnětu ze dne 14. 12. 2016 označeného jako „Návrh na opravu chyby v katastrálním operátu“ v rozporu s čl. 33 odst. 1 jednacího řádu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního nezahájil řízení „OR“. Podnět se týkal pozemků p. č. X, p. č. X, p. č. X, p. č. X, p. č. X, p. č. X, p. č. X a p. č. st. X vzniklého z p. č. X v k. ú. N. V. u F. n. O., které podle žalobkyně neměly být do katastru nemovitostí vůbec zapsány z důvodu pochybností žalobkyně ohledně jejich vzniku a převodu. Žalobkyně navrhovala, aby krajský soud určil, že nezaložení řízení „OR“ na základě jejího návrhu je nezákonným zásahem žalovaného a zároveň zakázal žalovanému zasahovat do práv žalobkyně tím, že nezaložil řízení „OR“ ve věci jejího návrhu na opravu chyby katastrálního operátu.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon) v § 36 odst. 1 taxativně vymezuje okruh osob, které jsou legitimovány k podání návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu. Mezi tyto osoby patří vlastník pozemku, kterého se chyba týká, a také jiný oprávněný ve smyslu § 4 odst. 1 písm. e) katastrálního zákona. V případě, že by osoba spadající do jedné z těchto dvou kategorií u příslušného úřadu podala návrh na opravu chyby v katastrálním operátu, vznikla by na straně příjemce podání zákonná povinnost podle § 36 katastrálního zákona ve spojení s § 44 správního řádu řízení o opravě chyby zahájit. Tato povinnost však nevzniká za situace, kdy osoba podávající návrh není ani vlastníkem, ani jiným oprávněným, a na její podání se proto zákonná úprava návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu nevztahuje.

[3] Žalovaný ve svém sdělení ze dne 21. 1. 2017 reagujícím na podnět žalobkyně vysvětlil, že žalobkyně není vlastníkem pozemků ani jiným oprávněným ve smyslu § 4 odst. 1 písm. e) katastrálního zákona. Žalovaný tedy postupoval správně, pokud v souladu s § 37 odst. 1 správního řádu podání žalobkyně vyhodnotil jako podnět k zahájení řízení *ex offo* ve smyslu § 42 správního řádu a využil možnost řízení na základě podnětu nezahájit, neboť dospěl k závěru, že pro to není důvod. Žalobkyně nebyla zkrácena na svých právech postupem žalovaného.

II. Kasační stížnost

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatelka předně namítá, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, jelikož předmětem žaloby nebylo vydání vyrozumění podle § 42 správního řádu. Krajský soud se podle stěžovatelky také ztotožnil s obecným a nekonkrétním názorem žalovaného, že stěžovatelka není jiným oprávněným ve smyslu § 4 odst. 1 písm. e) katastrálního zákona, aniž by se v rozsudku přesvědčivě vypořádal s tím, na základě jakých podkladů či důkazu dospěl k závěru, že žalobkyně nemůže být považována za jinou oprávněnou osobu, neboť pozemek, k němuž se měla vztahovat oprava, není ani zčásti totožný s povinným pozemkem dle odstupní smlouvy ze dne 4. 2. 1952, jíž se žalobkyně dovolávala.

[5] V doplnění kasační stížnosti potom stěžovatelka uvedla, že nezaložením řízení „OR“, jak předpokládá jednací řád Českého úřadu zeměměřického a katastrálního v čl. 33, na základě návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu v této věci nebylo vyřešeno, zda se jedná či nejedná o chybu v katastru nemovitostí, jejímž důsledkem je zamezení přístupu stěžovatelky k části jejího pozemku. Jelikož katastrální úřad má pouze evidenční úlohu, není v jeho pravomoci posuzovat a rozhodovat o tom, zda stěžovatelka je či není „jiným oprávněným“, když má k dispozici podklady, z nichž je nesporné, že nemovitosti p. č. X, X, X, X, X, X a X a p. č. st. X, které jsou předmětem návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu ze dne 14. 12. 2016, jakož i nemovitosti ve vlastnictví stěžovatelky, např. p. č. X, X, X, X, se nacházejí v území, které je dotčeno věcným právem cesty. Z toho vyplývá, že jak vlastníci výše uvedených nemovitostí dotčených předmětným návrhem na opravu chyby, tak stěžovatelka jako vlastník výše uvedených nemovitostí, jsou osobami oprávněnými z jiného práva (stále existující věcné právo cesty dle výše zmíněné odstupní smlouvy ze dne 4. 2. 1952), to znamená „jinými oprávněnými“ ve smyslu § 4 odst. 1 písm. e) katastrálního zákona.

[6] Za výše nastíněné situace, pokud ze žaloby stěžovatelky a přiloženého návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu ze dne 14. 12. 2016 zřetelně nevyplývalo, zda stěžovatelka je či není „jiným oprávněným“ se zaručeným právem podat návrh na opravu chyby se založením řízení „OR“, bylo namístě vyzvat stěžovatelku k odstranění nejasností podání podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Krajský soud však takto nepostupoval.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s., přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že napadený rozsudek netrpí žádnými z nedostatků zakládajících nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Důvody, které krajský soud vedly k zamítnutí žaloby, jsou z odůvodnění seznatelné. Krajský soud vylíčil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení důvodnosti žaloby, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44). Nejvyšší správní soud rovněž neshledal, že by krajský soud opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73).

[11] Stěžovatelka se žalobou u krajského soudu domáhala ochrany před nezákonným zásahem. Podle § 82 s. ř. s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný*.

[12] Podle rozsudku NSS ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, je ochrana podle § 82 s. ř. s. důvodná tehdy, jsou li zároveň splněny tyto podmínky: „*Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (6. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout*.“ Vzhledem k novele s. ř. s. účinné od 1. 1. 2012 (zákon č. 303/2011 Sb.) odpadla nutnost naplnit 6. podmínku.

[13] Nejvyšší správní soud předesílá, že může věc posuzovat pouze v rozsahu, v jakém byla vymezena stěžovatelkou v žalobě proti nezákonnému zásahu. Stěžovatelka podle obsahu žaloby spatřovala nezákonný zásah v „nezaložení řízení OR“ ve věci jejího podání ze dne 14. 12. 2016, tj. že na základě jejího podnětu nebylo v rozporu s čl. 33 jednacího řádu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního vedeno řízení pod značkou „OR“.

[14] Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu, že z tvrzení stěžovatelky nelze dovozovat zkrácení jejích práv. V rozsudku ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 As 11/2010 - 259, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že oprava chyby v katastrálním operátu je faktický úkon, kterému nepředchází zákonem formalizovaný postup: „*Jedná se tedy o faktický úkon, který správní orgán pouze „oznamuje“ dotčeným osobám. Tento úkon je svou povahou neformální, tzn. nevede se o něm standardní správní řízení. Teprve oznámí-li oprávněná osoba ve stanovené lhůtě, že s opravou (jejím neprovedením) nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí, proti kterému lze brojit odvoláním*.“ Smyslem opravy je „*zesouladnění evidovaných údajů se skutečným stavem, tedy odstranění nepřesností a ‚zřejmých omylů‘. Cíl je tedy v pravém slova smyslu veřejnoprávní, totiž zajištění správnosti údajů vedených v katastru nemovitostí*.“ S ohledem na to podle tohoto rozsudku „*nelze – do stadia oznámení o provedené opravě, resp. o jejím neprovedení – dovozovat jakékoli procesněprávní nároky účastníků odpovídající standardnímu správnímu řízení. Zahájení řízení je na místě teprve poté, co byl správnímu orgánu doručen nesouhlas oprávněné osoby s (ne)provedením opravy.*“

[15] Z výše uvedeného vyplývá, že podáním návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona není zahájeno řízení o žádosti ve smyslu § 44 správního řádu a podateli nevznikají práva ani povinnosti účastníka správního řízení, a to ani v případě, kdy je návrh podán vlastníkem nebo jinou oprávněnou osobou. S ohledem na to jsou nedůvodné kasační námitky stěžovatelky, které namítají její postavení jako osoby oprávněné k podání návrhu podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona, jelikož nejsou pro posouzení věci relevantní. Žalovaný se nadto podnětem stěžovatelky zabýval a v odůvodněném sdělení ze dne 16. 1. 2017, č. j. PD-25456/2016-802, ji informoval, že namítané chyby v katastrálním operátu nelze prokázat. Stěžovatelce se tedy dostalo téhož procesního výsledku, jakého by se jí dostalo v případě, kdy by ji žalovaný považoval za vlastníka či osobu oprávněnou ve smyslu § 4 odst. 1 písm. e) katastrálního zákona.

[16] S ohledem na výše uvedené je tedy třeba doplnit úvahy krajského soudu, který žalobu shledal nedůvodnou s odkazem na absenci aktivní legitimace stěžovatelky k podání návrhu podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona. Tato skutečnost však nemá vliv na zákonnost rozsudku krajského soudu, jelikož krajský soud dospěl k věcně správnému závěru, že postup žalovaného nebyl nezákonným zásahem do práv stěžovatelky.

[17] Na okraj Nejvyšší správní soud uvádí, že podle rozsudku NSS ze dne 5. 10. 2011, č. j. 3 Aps 4/2011 - 60, ani případné chybné vedení správního spisu (tj. nezaložení spisu pod značkou OR, jak namítala v žalobě stěžovatelka) nemůže představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s., jelikož z postupů upravujících vedení řízení účastníkům žádná práva přímo nevznikají. Ani neevidování podnětu stěžovatelky pod značkou „OR“ tedy samo o sobě nemůže představovat žádný zásah do jejích práv.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[18] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[19] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. ledna 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu